

یادداشت

حسن بهشتی‌پور

افشای اسناد سه‌گانه مناسبات روسیه و آمریکا

دوم دی ماه، در واشنگتن سه سند رسمی مربوط به سه نشست ولادیمیر پوتین با رئیس‌جمهور جورج دبلیو بوش در سال‌های ۲۰۰۵، ۲۰۰۸ و ۲۰۰۸ منتشر شد.

بر اساس اطلاعات منتشر شده، این مجموعه به ۱۹ دیدار حضوری و ۳۳ تماس تلفنی میان پوتین و بوش در فاصله سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۹ اشاره دارد؛ با این حال، تاکنون تنها سه سند در دسترس عموم قرار گرفته است.

در متن حاضر، سند اول نه تنها به عنوان یک گفت‌وگوی دو جانبه، بلکه در بستر تاریخی پایان جنگ سرد، فروپاشی شوروی و تلاش نافرجام برای تعریف نظم جدید امنیتی اروپا و جهان تحلیل می‌شود. تحلیل محتوای سند اول مربوط به نخستین ملاقات در ۲۶ خرداد ۱۳۸۰ سه ماه پیش از حادثه ۱۱ سپتامبر است که کلیه مناسبات آمریکا با جهان و از جمله روسیه و تحت تأثیر عمیق قرار داد. مهم‌ترین موارد مطرح شده در این سند به شرح زیر است:

۱. **روابط استراتژیک و معاهده ABM:** در این سند، اختلاف بنیادین دو طرف بر سر معاهده ABM آشکار است. دولت بوش این معاهده را میراثی محدودکننده از دوران جنگ سرد می‌دانست که مانع توسعه سپر دفاع موشکی در برابر «تهدیدهای نوظهور» مانند ایران و کره شمالی است. در مقابل، از نگاه روسیه، خروج آمریکا از ABM نه صرفاً یک تصمیم فنی، بلکه ضربه‌ای به منطق بازدارندگی متقابل و نشانه‌بی‌اعتنایی واشنگتن به ملاحظات امنیتی مسکو بود. این اختلاف، یکی از نخستین شکاف‌های راهبردی جدی در روابط دو کشور پس از ۱۱ سپتامبر به شمار می‌رود.

۲. **فروپاشی شوروی و احساس «فریب‌خوردگی»:** پوتین در این مکالمه، فروپاشی شوروی را نه یک تحول طبیعی تاریخی، بلکه نتیجه مجموعه‌ای از امتیازدهی‌ها و عقب‌نشینی‌هایی می‌داند که به از دست رفتن نفوذ روسیه در اوراسیا، قفقاز و آسیای مرکزی انجامید. این روایت، با زتاب ذهنیت غالب نخبگان روس در آغاز دهه ۲۰۰۰ است؛ ذهنیتی که بعدها به یکی از پایه‌های سیاست خارجی تهاجمی تر روسیه تبدیل شد. در عین حال باید توجه داشت این برداشت، بیش از آنکه یک اجماع بین المللی باشد، بازتاب تجربه و تفسیر خاص روسیه از نظم پساجنگ سرد است.

۳. **چچن و اسلام‌گرایی رادیکال:** پوتین جنگ چچن را در چارچوب مبارزه با «اسلام‌گرایی رادیکال» و نفوذ عناصر خارجی در روسیه صورت‌بندی می‌کند. او خروج روسیه در سال ۱۹۹۶ و بازگشت خشونت را شاهدهی بر خطر رهاسازی این مناطق می‌داند. در اینجا، روایت امنیتی روسیه برجسته است، اما هم‌زمان، انتقادات غرب نسبت به نقض حقوق بشر در چچن و استفاده ابزاری از «تروریسم» در متن سند کمتر بازتاب یافته است.

۴. **بدهی خارجی روسیه و احساس تبعیض:** پوتین از نحوه مدیریت بدهی‌های خارجی روسیه گلایه می‌کند و آن را با برخورد آمریکا و غرب با کشورهای مانند لهستان و مصر مقایسه می‌کند. این بخش نشان می‌دهد نارضایتی روسیه فقط امنیتی نبوده، بلکه ریشه‌های اقتصادی و حیثیتی نیز داشته؛ احساسی که روسیه را «بازنده بزرگ» نظم اقتصادی پساشوروی می‌دید.

۵. **ایران، بازدارندگی هسته‌ای و موشکی:** در این سند بوش نگرانی جدی خود را از انتقال فناوری موشکی و تسلیحاتی روسیه به ایران مطرح می‌کند. پوتین در پاسخ، بر محدودسازی همکاری‌های حساس تأکید کرده و حتی به ادعای خود تصریح می‌کند «هیچ شکی ندارد ایرانی‌ها به دنبال سلاح هسته‌ای اند». این اظهار نظر، بیش از آنکه بازتاب سیاست رسمی ایران در آن مقطع باشد، بیانگر نگاه دیدنیانه کرملین و تلاش پوتین برای رفع سوءظن آمریکا نسبت به روسیه است. در عین حال

گزارش کوتاه

پیشرفته‌ترین ماهواره‌های تصویربرداری کشورمان در مدار قرار گرفت

تبلور اراده ایرانی در «فضا»

زندگی روزمره مردم کاملاً ملموس است. حسن سالاریه، رئیس سازمان فضایی ایران نیز در این مراسم با اشاره به جایگاه ایران در صنعت فضایی جهان بیان کرد: از میان حدود ۲۰۰ کشور جهان، کمتر از ۵ درصد توانمندی کامل فضایی دارند و ایران یکی از این کشورهاست. جمهوری اسلامی جزو ۱۰ تا ۱۱ کشور برتر دنیاست که به صورت همزمان توان طراحی و ساخت ماهواره، ماهواره‌بر و زیرساخت‌های پرتاب، دریافت داده و پردازش تصاویر را در اختیار دارد.

اما موفقیت اخیر ایران دشمنان را به شدت نگران کرده و به واکنش واداشته است. بر این اساس فریزن ندیمی، کارشناس شبکه صهیونیستی اینترنشنال اذعان کرد ماهواره پایا که به فضا پرتاب شد، بزرگ‌ترین ماهواره ایران است که همراه با دو ماهواره دیگر یعنی کوثر ۲ و ظفر ۲ قابلیت سنجش از راه دور را دارند و می‌توانند عکس‌های رنگی تولید کنند که هم کاربرد نظامی و هم غیرنظامی دارد. او افزود: ایران همچنین به فناوری بازگشت به جو توسط کپسول‌های زیستی و راکت‌های پژوهش زیرمداری دست یافته و این موضوع غرب را به شدت نگران کرده است.

نشان می‌دهد روسیه از همان زمان، در تنظیم مناسبات با آمریکا از کارت ایران بهره‌برداری می‌کرده است.

۶. **پرسش درباره عادی‌سازی روابط ایران و آمریکا:** پوتین با طرح احتمال عادی‌سازی روابط تهران-واشنگتن، تلاش می‌کند اتهام‌های بوش را خنثی کند. پرسش در بستر دولت اصلاحات در ایران و طرح «گفت‌وگوی تمدن‌ها» در آن زمان معنا پیدا می‌کند. رد قاطع این احتمال از سوی بوش و رایس، نشان‌دهنده محدودیت‌های سیاست آمریکا در قبال ایران حتی در دوره‌ای است که نشانه‌هایی از تنش‌زدایی در تهران دیده می‌شد.

۷. **کره شمالی و مناقشه ABM:** پوتین سفر خود به کره شمالی را در ارتباط مستقیم با تلاش آمریکا برای خروج از ABM می‌بیند. از نگاه روسیه، واشنگتن با برجسته‌سازی تهدید پیونگ‌یانگ (و ایران و عراق)، در پی مشروعیت‌بخشی به سیاست سپر دفاع موشکی بود؛ سیاستی که توازن راهبردی را به نفع آمریکا تغییر می‌داد. ۸. **پاکستان و استاندارد دوگانه غرب:** در سند، پاکستان به عنوان نمونه‌ای از «قدرت هسته‌ای نظامیان حاکم» مطرح می‌شود. اشاره به پاکستان، نقدی ضمنی به استاندارد دوگانه غرب است که در قبال برخی کشورها سخت‌گیر و در قبال برخی مداراگر است؛ نقدی که بعدها به یکی از محورهای ثابت گفت‌مان روسیه تبدیل شد.

۹. **افغانستان، طالبان و بن‌لادن:** همکاری اطلاعاتی روسیه و آمریکا در افغانستان، تشکیل کارگروه مشترک و از دست رفتن برخی عوامل روسی نشان می‌دهد در این مقطع، سطحی از همپوشانی منافع وجود داشت. پرسش پوتین درباره راهبرد آمریکا در قبال طالبان، بیانگر تردید روسیه نسبت به افق حضور آمریکا در منطقه است؛ تردیدی که سال‌ها بعد رنگ و اقیمت به خود گرفت و جالب‌تر آنکه پس از گذشت بیش از دو دهه روسیه نخستین کشوری می‌شود که دولت طالبان را به رسمیت می‌شناسد.

۱۰. **ناآو و احساس جاماندگی روسیه:** پوتین با یادآوری تلاش شوروی برای پیوستن به ناتو در سال ۱۹۵۴ و موج‌های گسترش پس از جنگ سرد، از احساس کنار گذاشته شدن روسیه سخن می‌گوید. در زمان این مکالمه (خرداد ۱۳۸۰)، دو موج اصلی گسترش ناتو تحقق یافته و موج سوم در راه بود.

۱۱. **دموکراسی، اقتصاد بازار و هویت روسیه:** بوش بر «غربی بودن» روسیه و ضرورت حرکت آن به سوی حاکمیت قانون، اقتصاد بازار و آزادی رسانه تأکید می‌کند. این در حالی است که آمریکا هم‌زمان به پهنانه‌های چون کرملین تلقی می‌شود؛ موضوعی که شکاف هنجاری روسیه و غرب را عمیق‌تر کرد.

۱۳. **کوبا، عراق و همکاری‌های محدود:** اشاره پوتین به سفر به کوبا برای حل یک پروژه نیروگاه هسته‌ای و احتمال همکاری در موضوع عراق، نشان می‌دهد در این مقطع هنوز امکان همکاری‌های موردی وجود داشته؛ هر چند این امکان هرگز به شراکت راهبردی پایدار تبدیل نشد. ۱۴. **WTO، جکسون-ونیک و رابطه اقتصادی با غرب:** پوتین از تداوم اصلاحیه جکسون-ونیک به عنوان نماد بی‌اعتمادی آمریکا به روسیه گلایه می‌کند و وعده بوش برای لغو آن پس از پیوستن روسیه به WTO را یادآور می‌شود. این بخش نشان می‌دهد حتی در حوزه اقتصاد، میراث جنگ سرد یک دهه پس از آن همچنان سایه خود را بر روابط دو کشور حفظ کرده بود. نتیجه سند اول تصویری از «لحظه فرصت» در روابط روسیه و آمریکا ارائه می‌دهد؛ لحظه‌ای که در آن امکان همکاری وجود داشت، اما به تدریج زیر فشار بی‌اعتمادی متقابل، گسترش ناآو، خروج از ABM و اختلافات هویتی از دست رفت. این سند نشان می‌دهد بسیاری از ریشه‌های تقابل امروز روسیه با آمریکا نه در سال‌های اخیر، بلکه در همان ابتدای قرن بیست و یکم شکل گرفته‌اند.

همزمان با دفاع پزشکیان، انتقادهای صریحی از سوی برخی نمایندگان نسبت به ابهامات بودجه سال ۱۴۰۵ وجود دارد

آغاز چکش کاری بودجه با دفاع پزشکیان و انتقادات نمایندگان

سرویس سیاسی | در شرایطی که قیمت کالاها در بازار و پیش چشم شهروندان لحظه‌ای کنتور انداخته و مردم زیر بار فشار گرانی خردکننده قرار دارند، دیروز مجلس میزبان رئیس‌جمهور برای دفاع از بودجه ۱۴۰۵ بود؛ لایحه‌ای که برخی به آن انتقاد داشته و معتقدند آن نه برنامه‌ای برای پیشرفت کشور بلکه حساب و کتابی برای گذران یک سال آتی است اما دولتی‌ها مخالف آن را می‌گویند.

■ معیشت؛ خط قرمز دولت در بودجه ۱۴۰۵

مسعود پزشکیان سه‌شنبه هفته گذشته لایحه بودجه را تقدیم هیئت رئیسه مجلس کرد. اکنون بررسی آمار و ارقام جداول در کمیسیون تلفیق در جریان بوده و قرار است کلیات لایحه بودجه سمنشنبه هفته جاری (۹دی) به‌صحن مجلس ارجاع و چکش کاری آن آغاز شود؛ فرایندی که سرنوشت منابع، مصارف و اولویت‌های

یادداشت

محمد ولیان‌پور

ریاضت با شیرینی عدالت تحمل می‌شود

این روزها نوسانات اقتصادی به‌دغدغه نخست مردم تبدیل شده است. نوساناتی که دولت امیدوار است با لایحه بودجه سال آینده اگر به سامان نرسد، دست کم قدری آرام بگیرد و مهلتی بدهد برای نفس کشیدن اقتصاد برای همین انقباضی‌ترین بودجه سال‌های اخیر را تقدیم مجلس کرده تا بتواند کسری بودجه‌ای که به عقیده دولت، عامل تورم و کاهش ارزش پول ملی است را کنترل کند. بودجه‌ای که با وجود تورم بالای ۴۰ درصدی، رشد اندکی داشته و قرار است کسری آن نسبت به تورم از محل صرفه‌جویی و کاهش هزینه‌ها جبران شود.

گرچه دولت تمهیداتی برای تأمین کالاهای اساسی و معیشت مردم در قالب یارانه مستقیم و کالابرگ اندیشیده، ولی کلیت چنین بودجه‌ای نشان از آن دارد که در بهترین حالت، سالی همراه با رکود و ریاضت اقتصادی در پیش خواهیم داشت. فارغ از تحلیل و ارزش‌گذاری رویکرد و سیاست دولت، طبیعی است

مالی آتی کشور را رقم می‌زند. با وجود انتقادهای بسیار، رئیس‌جمهور دیروز در صحن علنی تمام‌قد به دفاع از برنامه اقتصادی دولت برای سال آینده پرداخت و به صراحت اعلام کرد مهم‌ترین موضوع خط قرمز دولت چهاردهم معیشت مردم است. پزشکیان در حالی که شب پیش از آن هم در گفت‌وگویی مفصل با رسانه KHAMENEI.IR از برنامه ۲۰ بندی دولتش برای سر و سامان دادن به وضعیت اقتصادی مردم خبر داده بود، در پیشگاه نمایندگان بار دیگر بودجه آینده کشور را متناسب با شرایط روز خواند. وی توجه به جلوگیری از تورم در بودجه ریزی، تلاش برای تنظیم بودجه بدون کسری و توجه به عدالت را فاکتورهای مهم در بودجه سال آینده خوانده و با انتقاد دوباره از یارانه‌های سنگین دولت در بخش‌های مختلف با تأکید بر ضرورت اصلاح این مسیر گفت: مهم‌ترین موضوع برای من معیشت مردم است. از آنجا

که حل مسائل و مشکلات بنیادینی مانند تورم مزمن که نیم قرن است کشور را درگیر خود کرده، جز با تلاش مضاعف و تحمل سختی‌هایی دست کم در کواکمت‌میسر نیست و چه بسا برخیه

زند این زخم به تعبیر رئیس‌جمهور درد رآور هم باشد.

حالا مسعود پزشکیان همه را دعوت کرده که برای حل مشکلات کشور با دولت همراهی و همکاری کنند و طبیعتاً اگر این لایحه مراحل تصویب را طی کند، به قانونی تبدیل می‌شود که لازم‌الاجتباع است، اما مردمی که سال‌هاست امتحان‌شان را پس داده‌اند، از مبارزات انقلاب گرفته تا جنگ تحمیلی و تحمل سال‌ها لوطه، مگر می‌شود که همراه نباشند؟ آخرینش پایمردی و معجزه اتحاد در جنگ ۱۲ روزه بود که با وجود چهار دهه تحریم، در مقابل ابرقدرت جهان و نوچه‌نا‌دندان مسلحش در منطقه، سر بلند بیرون آمدند. این‌ها همان مردمی هستند که امامشان در وصیت‌نامه‌اش شهادت داد که شرف دارند بر مردم مسلمان صدر اسلام و عهد رسول الله (ص). حالا مردم باید با ۲۰ درصد افزایش دستمز، تاب تورم بالای ۴۰ درصد و تورم ۷۰ درصدی مواد غذایی را بیاورند. نهایتش را نخست وزیر شهیدشان، ۴۵ سال پیش گفته بود که یک نان را ۳۶ میلیون نفری، یعنی کل جمعیت ایران می‌خوریم، ولی زیر باز ذلت نمی‌رویم. این مردم که به تعبیر برخی بزرگان، سال‌هاست جلو براندازی نظام توسط برخی مسئولان ناکارآمد و نفوذی را گرفته‌اند، اگر مطالبه‌ای هم دارند، به حکم امامشان است که

که نوسانات قیمت ارز و افزایش تورم موجب افزایش بار گرانی بر دوش مردم خواهد شد، دولت در هر صورت طرح کالابرگ را اجرایی خواهد کرد، به‌طوری که بتواند قیمت اقلامی از کالاهای مصرفی را برای اقشار مختلف ثابت نگه دارد. در کنار این اقدام‌ها، برای ایجاد عدالت پیش‌بینی شده است معادل ۱۷۰ همت از محل مالیات بر ارزش افزوده صرف معیشت مردم شود تا کمی از بار فشار گرانی از دوش مردم برداشته شود.

■ متن و حاشیه مجلس

رئیس‌جمهور پس از حضور در مجلس در جمع خبرنگاران هم با اشاره به حنف و ادغام ده‌ها ردیف هزینه‌ای غیر ضرور در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵، گفت: با بازتوزیع یارانه‌ها و کنترل هزینه‌های دولت می‌توان معیشت مردم را به شکل مؤثر بهبود بخشید. مسعود پزشکیان افزود: امروز بخشی از منابع کشور در جاهایی هزینه می‌شود که اساساً نباید تخصیص یابد. در لایحه بودجه پیش رو، نزدیک به ۷۰ ردیف هزینه‌ای حذف و تعداد قابل توجهی از ردیف‌ها نیز ادغام شده‌اند. با توجه به رویکرد انقباضی دولت، این اقدام‌ها نتیجه تلاش هاست تا از افزایش هزینه‌های جاری جلوگیری شود. اما دفاع رئیس‌جمهور از کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۵ در صحن و بیرون مجلس در شرایطی بود که نمایندگان عمدتاً نظر دیگری داشتند؛ اظهار نظرهایی که با انتقاد صریح از ابهامات موجود در برنامه‌های اقتصادی دولت از جمله درباره قیمت غیرشفاف نفت، افزایش ۲۰ درصدی حقوق کارکنان دولت و... استوار بود. به طور نمونه محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس در بخشی از سخنان خود با بیان اینکه در لایحه دولت با توجه به میزان تورم، افزایش ۲۰ درصدی حقوق اشکالات خودش را دارد، گفت: معیشت مردم و بحث مربوط به کارمندان و کارگران از موضوعات مهم است. از سویی محسن زنگنه از اعضای کمیسیون برنامه و بودجه در تذکری خطاب به رئیس‌جمهور گفت: کسانی که این متن‌ها را برای شما نوشته‌اند، لایحه بودجه ۱۴۰۵ هیچ ارتباطی با برنامه هفتم ندارد و حتی در تضاد کامل با اهداف آن است. هادی قوامی، نایب رئیس کمیسیون برنامه و بودجه نیز در خطاری تأکید کرد: در بودجه سال آینده متأسفانه میزان واقعی فروش نفت مشخص نبوده و وقتی از میزان واقعی فروش نفت خبری نباشد، کنترل و نظارت بر بودجه نیز عملاً ممکن نخواهد بود. اما یکی از حاشیه‌های دیروز مجلس هم به درخواست جنجالی نماینده تهران برمی‌گشت. حمیدرسایی با بیان اینکه یارانه باید مستقیم به مردم پرداخت شود، پیشنهاد برگزاری همه‌پرسی برای پرداخت مستقیم مابه‌التفاوت ارز ترجیحی به مردم را مطرح کرد. وی افزود: در صورت پذیرش این طرح و رأی آوری آن، مقدمات اجرایی باید توسط وزارت کشور انجام شود و در این صورت، ماهانه حدود ۱۵۰ تا ۱۵۱ میلیون تومان یارانه به هر نفر خواهد رسید.

متواضعانه می‌فرمود: «همه ملت موظف‌اند که نظارت کنند و اگر من پایم را کج گذاشتم، ملت موظف است که بگویند... اعتراض کنند تا این کج را راست کنند». اما تحمل تلخی ریاضت به سختی تحمل بی‌عدالتی و فساد نیست. مردم توقع ندارند در چنین وضعیتی حقوق‌های نجومی، ویژه‌خواری‌های شرکت‌های دولتی و رانت‌های بخش خصوصی را بشنوند و مانور اشرافیت و شکاف‌های طبقاتی و سفره‌های خارجی و پرهزینه وابستگان دولت را ببینند. در چنین فضایی حتی بنزین ۸۰ هزار تومانی هم که قطعاً تدبیر درستی بوده، به صف تفاخر تبدیل می‌شود تا عده‌ای نوکیسه با قیمت ۵۰۰ تریلیون تاش مانور اشرافیت بدهند. دیگر انتظار نمی‌رود کارگزاران حکومت مشکلات داخلی و تنگی معیشت مردم را که به تصریح وزیر خارجه از ناکارآمدی‌ها و تحریم‌های داخلی است پای تحریم خارجی بنویسند و افسار اقتصاد را رها کرده و به مسائل فرعی سرگرم‌شان کنند و چنین تصور شود که عده‌ای قصد ناراضی تراشی و رساندن جامعه به نقطه جوش را دارند... این را رئیس‌جمهور هم در آخرین مصاحبه‌اش گفت که «اگر عدالت و انصاف را در کشور پیاده کنیم و مردم را در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌ها مشارکت بدهیم، خودشان کمک می‌کنند و مشکلات را حل می‌کنند». آقای رئیس‌جمهور! یک نان را ۹۰ میلیون نفری می‌خوریم، ولی زیر بار ذلت نمی‌رویم؛ اما تحمل تلخی ریاضت را با طعم شیرین عدالت و صداقت جبران کنید.

وابستگی به ایران در حوزه‌های اقتصادی و انرژی، کشورهایی مانند عراق را به میانجی‌گری میان کشورمان و آمریکا کشانده است

میانجی‌گری به ضرورت اقتصاد

کند. این کارشناس مسائل منطقه با بیان اینکه مردم عراق نسبت به هر آسییی که به ایران برسد حساسیت نشان می‌دهند و همین پشتوانه مردمی سبب می‌شود دولت عراق مصلحت خود را در کاهش تنش‌ها بداند، ادامه داد: با توجه به نفوذ جمهوری اسلامی در بطن جامعه همسایه غربی، عراق می‌تواند نقش مؤثری در نزدیک کردن دیدگاه‌ها ایفا کند. به خصوص اینکه، اظهارات اخیر مقامات عراقی درباره نقش میانجی‌گری این کشور، در میان مردم و جریان‌های سیاسی عراق بازتاب مثبتی داشته است. ایران و عراق پیوندهای اقتصادی خوب و مستحکمی هم دارند که به نفع هر دو طرف است و از سویی با توجه به مناسبات بغداد با واشنگتن، انتخاب احتمالی شیاع السودانی به عنوان نخست‌وزیر و نتایج انتخابات اخیر پارلمانی می‌تواند زمینه‌ساز تقویت این نقش واسطه‌ای باشد.

هانی زاده در انتها همچنین روابط ایران و عراق را از دوایه مهم مورد بررسی قرار داد و گفت: نخست، روابط رسمی میان دولت‌ها که پس از سرنگونی رژیم عراق در سال ۲۰۰۳ به بالاترین سطح رسیده است و دوم، روابط مردمی و عقیدتی میان دولت که ریشه‌ای و پایدار بوده و تأثیر عمیقی بر مناسبات دو کشور دارد. با این تفسیر دولت عراق نمی‌تواند خارج از اراده مردم عمل کند و روابط خود با ایران را باید بر اساس خواست عمومی تنظیم کند و هیچ عامل خارجی به ویژه آمریکایی‌ها نمی‌تواند در این مسیر تأثیرگذار باشد.

وی با بیان اینکه آمریکا در ماه‌های گذشته عملاً نشان داده پایبندی‌ای به قواعد گفت‌وگو و دیپلماسی ندارد، تصریح می‌کند:

گفت‌وگو و دیپلماسی ندارد، تصریح می‌کند: طرف است و از سویی با توجه به مناسبات بغداد با واشنگتن، انتخاب احتمالی شیاع السودانی به عنوان نخست‌وزیر و نتایج انتخابات اخیر پارلمانی می‌تواند زمینه‌ساز تقویت این نقش واسطه‌ای باشد.

■ بغداد به دنبال کاهش تنش‌ها

حسن هانی زاده، کارشناس ارشد مسائل غرب آسیا، اما در این زمینه معتقد است: مناقشات ایران و آمریکا و کشورهای منطقه، تأثیر منفی مستقیمی بر عراق داشته و دولت بغداد تلاش می‌کند با کاهش تنش، امنیت و ثبات کشور را حفظ

■ روایت‌سازی جعلی

سیدرضا صدرالحسینی، کارشناس ارشد مسائل غرب آسیا در گفت‌وگو با روزنامه قدس با اشاره به وضعیت کنونی روابط